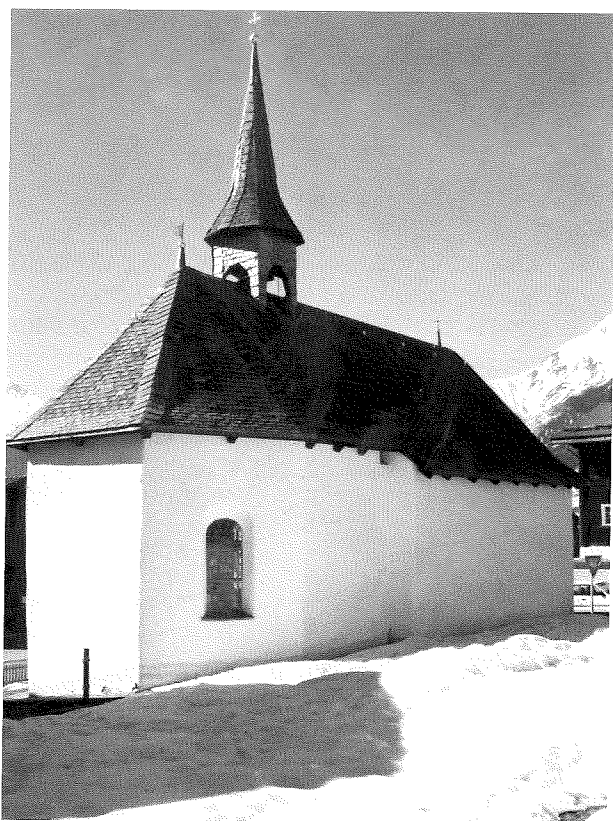

PLEIV TUJETSCH

Rapport annual 1997

INVITAZIUN

alla radunonza generala dalla pleiv da Tujetsch:

*Venderdis, ils 24 d' avrel 1998 allas 20.15 uras,
sala dalla casa da scola a Rueras*

TRACTANDAS :

Aertura e beinvegni

1. Elecziun da dus dumbravuschs
2. Protocol dalla davosa radunonza generala dils 25-04-1997
3. Rapport dil president dalla pleiv
4. Rapport dalla presidenta dil Cussegl pastoral
5. Rapport da quen, dils revisurs ed approbaziun dil quen 1997
6. Preventiv e fixar il pei da taglia per 1998
7. Vendita da terren alla vischnaunca per engrondir il santeri s. Vigeli Sedrun
8. Credit per la cumpra dallas statuas digl altar dalla s. Fossa baselgia s.Vigeli Sedrun
9. Elecziun dalla suprastonza, dils revisurs e suppleants
10. Varia

A stedia participaziun envida
la suprastonza da Pleiv Tujetsch

Il president:

Conrad Berther

La vicepresidenta:

Bernadetta Cathomen

Protocol

Radunonza generala dalla pleiv, venderdis ils 25 d'avrel 1997 allas 20.00 uras en sala biala dalla casa da scola a Sedrun.

President Conrad Berther arva la radunonza da pleiv, fagend a tuts presents che han priu la peda da vegnir questa sera in cordial beinvegni, en special beneventa el nies augsegner sur Alexi.

- Tractandas:**
1. Protocol dalla radunonza generala dils 22 d'avrel 1996.
  2. Elecziun da dus dumbravuschs.
  3. Rapport dil president.
  4. Rapport dil cussegl pastoral.
  5. Rapport da quen, dils revisurs ed approvaziun dil quen 1996.
  6. Decisiun e damonda da credit per la restauraziun dalla caplutta s. Onna a Camischolas.
  7. Approvaziun dil contract da servitut denter l'OET, l'OES, l'OER e la pleiv da Tujetsch per in foss da cabels giul Drun.
  8. Preventiv 1997 e fixar il pei da taglia.
  9. Elecziun d'in/a suppleant/a el parlament dalla baselgia catolica dil Grischun.
  10. Midada dil modus partenent il rapport annual.
  11. Varia.

Perstgisas: Giusep Decurtins, Gion Cavegn-Sommer e Tadeus Giossi

1. Sco dumbravuschs vegnan Linus Vincenz e Bruno Berther elegi.

2. Il protocol staus publicaus el rapport annual vegn approbaus senza objecziuns.

3. Sco mintg'onn ei il rapport dil president era vegnius publicaus uonn el rapport annual ch'ei vegnius tarmess tier en mintga casada. El fa menziun ch'ella gliesta dils officials dalla pleiv ei dunna Astrid Monn-Schlosser dada speras giu. Ella instruescha ils affons pigns el survetsch preeucaristic.

Conrad Berther engrazia a mintgin che segida sin ina moda ni l'otra cun la pleiv. En special engrazia el a sur Alexi Manetsch sco sulet augsegner official da nosssa pleiv, che lavura cun tut sias forzas per il beinstar da nosssa cuminonza. Plinavon admetta il president engraziament a sur Placi Huonder ed a sur Christian Monn per ils buns survetschs. Allas calustras per lur grond engaschi, dirigents, organists, chors baselgia, collegas da suprastonza, autoritads communalas e naturalmein era a tuts parochians.

4. Il rapport dil cussegl pastoral ei medemamein publicaus el rapport annual. Il rapport vegn mess en discussiun, da quella fa denton negin diever. A tuts commembers cun la presidenta Veronica Giossi in cordial engraziament per lur grond engaschi.

5. Il quen annual da cult vegn presentaus dil cassier Simon Cavegn cun dar claras e capeivlas informaziuns.

Entradas frs. 300'699.65

Expensas frs. 338'073.25

Fatg anavos frs. 37'373.60

Dalla discussiun negin che fa diever.

En num dils revisurs rapporta Ciril Monn, il quen seigi vegnius menaus uonn sin ina nova moda. Nies cassier fetschi quei pensum cun gronda capientscha ed exactadad. El engrazia per la buna lavur ed igl engaschi e recamonda d'approbar il quen e da dar scarica al cassier ed a tuts funcziunaris. Cun tscherna unanima vegn il quen 1996 approbaus.

6. Sut quella tractanda ei vegniu mess avon en detagl la renovaziun dalla caplutta da s. Onna a Camischolas e decidiu unanimesin.

a) da renovar la caplutta

b) da conceder il credit necessari da frs. 250'000.-- e da star buns per quella summa.

Previu ein las suandontas lavurs:

Rugalar il tetg, menar giu las auas entuorn caplutta, sanar la fatschada.

Restaurar igl intern sco mirs, arviul, plantschii, maletgs ed in niev scaldament.

7. Denter l'Ovra electrica Tujetsch, l'Ovra electrica Sursilvana, l'Ovra electrica Reinanteriur e la pleiv da Tujetsch ei vegniu serrau giu in contract da servitut per metter la lingia da tensiun aulta sut tiara en bishels. Entras quella lingia vegn era ina part dalla parcella giul Drun tangada. Quella fatschenta basegna l'approbaziun dalla radunonza generala. Unanimesin vegn quei contract da servitut approbaus.

8. Il preventiv vegn presentaus en detagl. Bia discussiun ha la damonda da metter d'ina vart in per raps per remplazzar las statuas digl altar dalla s. fossa dau. La proposta da Bruno Berther da buca remplazzar las statuas enguladas vegn renviada cun otg encunter dudisch vuschs.

Il preventiv vegn approbaus sco mess avon ed era staus publicaus el rapport annual. Medemamein acceptada vegn la proposta dalla suprastanza da schar il pei da taglia sco tochen dacheu, numnadamein 10% dil quen da vischnaunca.

9. El parlament cantunal dalla baselgia catolica il „corpus catholicum“ sebrattan las duas pleivs da Medel e Tujetsch giu cun in delegau. Tarcisi Hendry era il delegau da nosssa pleiv. Medel ei ussa en roda e tarmetta ina persuna a Cuera. Il Tarcisi representa vinavon nosssa pleiv e vegn elegius sco suppleant. Il president engrazia ad el per sia lavur e giavischa vinavon bia perseveronza.

10. Tochen ussa vegneva il rapport annual stampaus en in cudischet e tarmess en mintga casada. La suprastonza fa la damonda da midar il modus dil rapport annual e da publicar quel en ina fuorma scursanida el fegl official da nosssa vischnaunca. Il motiv ei da spargnar cuosts e plinavon vegnessen era nos convischins egl jester che han abbonau la Tuatschina informai tgei che cuora e passa en nosssa pleiv. Suentier plirs votums vegn votau giu cun tredisch encunter sis vuschs sin la proposta da Tarcisi Hendry da mantener vinavon il rapport annual sco tochen da cheu.

11. Varia

- Uonn sa sur Calist Monn da Rueras a Glaruna festivalar il giubileum da 50 onns spiritual. Medemamein sa sur Placi Huonder da Sedrun en casa s.Vigeli festivalar il giubileum da 60 onns spiritual. Il president vegn a seregurdar dad els dus en ina proxima Tuatschina.

- Dunna Cecilia Hendry-Schmid fa la damonda a tgi ch'il sontget a Cavorgia saudi, quel seigi numnadamein en in schliet stan e mondi empaglia. Scolast Tarcisi Hendry manegia che quei sontget seigi in sontget da famiglia e saudi a privats.

- Dunna Veronica Giossi-Maissen vul saver a tgi ch'ils cafanuns saudien e tgi che porti els las fiastas da parada. Ils cafanuns en nosssa val saudan alla pleiv, ei exista negins documents ch'ils cafanuns sudessien a privats. Plinavon eis ei

tradiziun a Sedrun che certas famiglias portan certs cafanuns, numnadamein las famiglias Hendry da Surrein, Gamboni, e Deragisch. A Rueras era ei igl usit ch'ils umens maridai il davos el vitg purtavan ils cafanuns. Mo quei usit svanescha era plaunsiu sco aunc bia auters.

- A Sedrun ed a Rueras circulava avon onns ina Nossadunna da Fatima el vitg e vegneva purtada da casa tier casa. A Rueras circulescha quella statua pli u meins e vegn adina puspei suenter in cert temps sin viseta a tgi che vul ella. Mo a Sedrun funcziunescha quei turnus buca propi, era negin che sa nua ch'ella ei e tgi che ha da siu temps cumprau quella statua.

- Scolast Tarcisi Hendry engrazia per l'elecziun sco suppleant el corpus catholicum. Plinavon fa el in compliment per la renovaziun dalla caplutta s.Onna e per ils maletgs digl arviul ch'ins vul renovar. Gratulescha a tuts presents che stattan unanimamein davos quella renovaziun.

President Conrad Berther siara la radunonza engraziand per igl interess, las decisiuns e per la peda ch'ils presents han priu. Giavischa in bien retourn a casa e la benedicziun da Diu.

Rueras, ils 4 da matg 1997

Igl actuar: Mudest Venzin

R A P P O R T

dalla suprastonza dalla pleiv da Tujetsch per igl onn 1997

Preziadas parochianas, preziai parochians

Sco usitau lessen ils organs responsabels dar plaid e fatg sur dil curriu e passau duront igl onn da quen vargau. Empau endisai al ritmus dil calender ecclesiastic, vegnin nus magari sensibilisai mo sch' ei dat eveniments che crodan ord da quel. Quels san esser fetg different, quei vul dir legreibels ni era trests. Cun engraziament astgein nus constatar ch' il bien Diu ha gl' onn vargau regalau a nus pli u meins caussas legreiblas e schanegiau nus da pli grondas malsognas e disgrazias. Pasch e ruaus han accumpignau nus trasatras, in fatg che secapescha buca da sesez ozildi.

EN GENERAL

Ils 22 da zercladur ha la pleiv da Tujetsch astgau far fiasta cun dus spirituals oriunds da nossa vischnaunca. Sur Placi Huonder, casa s. Vigeli Sedrun ha festivaü il giubileum da diamant, vul dir sissonta onns spiritual e Sur Calist Monn Glaruna/Rueras il giubileum dad aur pia tschunconta onns dapi sia messa nuviala. La fiasta da sogn Vigeli ei stada sco predestinada per la pleiv da Tujetsch da seregurdar e selegrar da quels eveniments plitost scarts ellas retschas diils spirituals. Pader Erenberth Koller dalla claustra diils caputschins a Mels SG ha fatg il priedi da fiasta e schau reviver enqual episoda ord la veta diils dus spirituals giubilars. Il cor baselgia da Sedrun ha enramau il survetsch divin cun cantar messa solemna e la societad da musica ha sunau enzacons tocs per documentar ch'il pievel da Tujetsch selegra diils giubileums ed engrazia als giubilars per tutta lavur prestada. En num dil pievel da Tujetsch ha la suprastonza da pleiv purtau salids ed engraziament als giubilars. Deplorablamein ha la sanadad da Sur Calist Monn buca lubiu ad el da prender part alla festividad. Ina malsogna dil cor veva sfurzau el da serender el spital e las forzas corporalas eran fetg smasadas.

Egl onn 1997 ha la mort spluntau tier 19 convischinas ni convischins. Lein sperar che tuts haigien anflau il ruaus perpeten e che lur urbida rinforzi nossa carezia per Diu ed ils concarstgauns. Allas caras defunctas ed als cars defuncts engraziein nus da tut cor per tut prestau en favur da nossa pleiv. Allas famiglias en malencurada exprimn nus nossa sincera condolientscha.

Plascheivlamein astgein nus notificar egl onn da gestiun 8 naschientschas. Als cars pignets fagein nus in cordial beinvegni en nossas retschas. Lein esser exempel e regalar ad els carezia. A lur famiglias giavischein nus bia plascher e legria.

El decuors digl atun vargau ei Sur Giusep Berther tumaus dalla bassa ella casa da s.Vigeli per passentar sia sera sontga. La suprastonza dalla pleiv ed ils da Tujetsch fan a sur Giusep in cordial beinvegni en sia patria nativa e giavischan ad el tut bien e la protecziun dil Tutpussent.

En memoria da Sur Calist Monn Rueras/Glaruna

Con in sper l'auter che legria e tristezia sesanflan savens, havein nus stuiu constatar cura ch'il zenn grond da sogn Giachen a Rueras ha annunziau la mort da Sur Calist. Paucs meins suenter siu giubileum ha il Segner clamau el ils 6 da settember 1997 a casa tier el. Suenter bia onns pitir e semudergiar cun sufrientscha ha el surdau si' olma al Scaffider ella vegliadetgna da 75 onns.

Sur Calist ha giu messa nuviala il fenadur 1947. Sia lavur pastorala ha el entschiet sco provisor da Ruggel el Lichtenstein e cuort sissu sco plevon da Ruschein. Ina malsogna dil lom ha sfurzau il giuven plevon da serender dapli che 4 onns pils spitals entuorn ni en sanatoris. Staus puspei ina fuorma en pei ha el pastorau a Pigniu, lu a Triesen el Lichtenstein, pli tard a Danis/Tavanasa ed a Sagogn. La finala ha la fleivlezia dil cor sfurzau Sur Calist da serender ella bassa aschia che sia davosa staziun pastorala ei stada a Glaruna.

In bien augsegner ei buca pli denter nus. El che ha consolau e dau forza a tons carstgauns bandunai ed en miseria ruaussa ussa el santeri da sogn Vigeli. Possi Sur Calist esser per nus tuts in pussent intercessur al tron da Diu.

Sur Calist Monn
1922- 1997

ACTIVITADS

Sco auters onns ha la suprastonza da pleiv era giu da deliberar egl onn 1997 numerusas tractandas. Il menaschi dalla pleiv ei voluminus ed el decuors d'in onn dat ei da tuttas sorts damondas e giavischs. Nus havein sespruau da vegnir sunter allas damondas, als giavischs ton sco pusseivel, tenor meglier puder e saver.

Il fevrer vargau ha la suprastonza da pleiv envidau las suprastonzas da pleiv dallas vischnauncas da Mustér e Medel per in inscunter sur da fatgs e problems dallas pleivs sisum la CADI. Ils variants discuors e meinis han schau seperschuader che bia problems d' ozildi san e ston vegnir sligiai en cuminonza e ch' ina collaboraziun regiunala enteifer las pleivs ei nundispenseivla. Ils participonts ein stai unanimamein dall' opiniun da continuar cun in dialog vicendeivel.

BASELGIAS E CAPLUTTAS

S.Vigeli Sedrun

La radunonza generala digl onn vargau ha stipulau la suprastonza da pleiv da far preparativas per puspei acquistar las statuas digl altar dalla s. Fossa ch' ein vegnidas enguladas igl atun 1991.

Oz dess ei pliras pusseivladads da remplazzar quellas, per exempel cun engrondir fotografias, far figuras da gep ni cun auter material modern. Ils experts cusseglian denton da puspei schar far las figuras el material original, numnadamein en lenn. La suprastonza dalla pleiv ha intercuretq tgi che fa da quellas figuras ed era schau inoltrar offertas. Las summas per entagliar, colurar e surtrer cun aur tuttas 10 figuras e las treis tablas cun ils apostels svarieschan fetg e basegnan da vegnir intercuretgas pli detagliadamein. En quei connex vuless la suprastonza engraziar da tut cor a Sur Placi Huonder che ha vendiu la broschura cun sias lavurs litteraras en favur da quei fatg. Era il recav dils s. Retgs da 1997 ha sur Alexi dau en cassa per possibilitar igl acquist dallas statuas. Insumma a tut tgi che ha giu cor aviert per quella caussa e susteniu las stentas per puspei metter en uorden quei bi altar, admettein nus in cauld engraziament.

Il scaldament ella baselgia da Sedrun dat adina puspei caschun da reclamar. Igl ei buca lev da regular la temperatura en ina baselgia cun indrez ch' ein empau vegls. Secapescha savessen ins installar in sistem empau pli modern, ils cuosts ein denton fetg aults e stattan en negina relaziun cun il nez. Igl onn vargau ha la suprastonza dalla pleiv decidiu da schau installar in pign sistem che duei tener la temperatura en baselgia sin in nivo raschuneivel. Quei excluda denton buca che las pegnas vegnan fetg caudas il mument ch' il program camonda da scaldar ed vegnan puspei freidas cura che la temperatura ei contonschida. Tonaton quintein nus da haver fatg empau migliur en caussa.

S. Onna Camischolas

La radunonza generala 1997 ha dau glisch verda per restaurar la caplutta da sontg' Onna . Partenent igl intent e la necessitad drova ei struschamein pli grondas explicaziuns demai ch'igl ei vegniu scret ella Tuatschina entginas gadas da quei fatg e mintga casada ha retschiert ina brev cun il giavisch da contribuir enzatgei persunter. La sanaziun exteriura ei ton sco finida. Las lavurs groppas en caplutta ein era fatgas. Sulettamein ils maletgs ch'ei vegni neunavon sigl arviul dil cor ein aunc buca surdai per schar restaurar. La suprastonza da pleiv vul gl'emprem mirar co ei stat cun las finanzas, sche quellas lubeschan surdat ella proximamein al restauratur d' executur la lavur. Sin la fin digl onn current prevedan ins da surdar la caplutta restaurada al destin d'antruras.

1 dils 7 maletgs
da s. Onna
egl arviul
dalla caplutta.

Restauraziun dils cafanuns

Grazia alla bunaveglia da vischinas cun bien senn per il manteniment dalla cultura, ei la suprastanza da pleiv vegnida incaricada da metter en uorden ils cafanuns dallas baselgias da sogn Giachen e sogn Vigeli. Per part han las iniziantas sezzas mes maun vid il rugalar quei ch'ei stau pusseivel e d' engrau da far. La gronda part dils cafanuns ha la firma " Heimgartner Fahnen AG Will, SG " mes en uorden. La lavur ei vegnida executada oreifer. Allas iniziantas ed als donaturs che han possibilitau il metter en uorden ils cafanuns, exprimim nus in sincer Dieus paghi.

CASAS, BAGHETGS E BEINS

Casas pervendas

Dapi che Sur Schuler (1948 - 1968) ha bandunau Selva ei la casa pervenda vegnida schada a tscheins ad ina famiglia dalla bassa per far vacanzas. Avon 46 onns eis ella vegnida baghegiada. Ina sanaziun interna ei oz pli che urgenta. Las installaziun sanitaras, la cuschina e las installaziuns electricas corrispundan per bia buca pli allas pretensiuns hodiernas e ston per part vegnir remplazzadas. Secapescha plai quella caussa buca a quels che san habitar fetg bienmarcau ed aunc trer ora zacons raps cun schar a tscheins la casa ad auters. Per la pleiv denton ei il quen spert fatgs. Da far nuot va la casa empaglia e daners per sanar ein negins avon maun. Naven da l'entschatta schaner 1998 ei la casa vita e vegn rugalada ora. Il niev affitader surpren quella l'entschatta matg.

La midada d'affitader tier la casa pervenda veglia da Sedrun ha pretendiu enqual remadura. Nus sperein che quellas seigien gartegiadas aschia ch' ils novs cussadents haigien plascher da habitar lien.

La stiva dalla casa pervenda da Rueras ed ina stanza dasperas han survegniu in niev tabliau. Per spargnar empau energia ein las preits encunter l'aura vegnidada isoladas.

Praus pervenda

Suenter il termin da sis onns ein ils contracts d'affitaziun dils praus dalla pleiv curri giu. Sco usitau han ins encuretg ella Tuatschina novs interessents per schar a tschein ils praus e puspei fatg contracts che cuozzan 6 onns sco la lescha perscriva.

Enqual nus ch'ha la suprastanza dalla pleiv era giu da rumper cun ils responsabels dalla NEAT e las firmas ch'execueschan actualmeins lavurs per quei intent en nossa vischnaunca. Meinsvart sempatschan quels nuot massa da nossas izonzas, han pauc quitau dil fatg dils auters e fan bugen sco ei para e plai ad els. Era il fatg dil generaleesser duei e sto vegnir schanegiaus e tenius en uorden.

Sco enconuschent preveda la suprastanza communal d' engrondir il santeri da s. Vigeli. Per possibilitar quell' ingrondaziun ha la suprastanza dalla pleiv vendiu alla vischnaunca il necessari terren cun la resalva dall' approbaziun dalla radunonza generala da pleiv.

RENDAQUEN E FINANZAS

Las informaziuns davart il quen ed il preventiv sesanflan en quest carnet. A caschun da nossa radunonza generala vegn ei plinavon era dau plaid e fatg. Las unfrendas ed almosnas ellas baselgias e capluttas vegnan onn per onn pli scartas. Sco ins vesa vegn la pleiv a stuer segidar finanziamein pli fetg che tochen ussa cun quellas, tuttavia cun objects che han empau deivets.

Las finanzas dalla pleiv ein en uorden, in alzament dil pei da taglia stat buca en discussiun.

ENGRAZIAMENT

La pleiv da Tujetsch ha bia gidontras e gidonters ed ina gronda part presta siu survetsch per pauc ni schizun gratuitamein. Igl ei strusch pusseivel d'engraziar a tuts persunalmein persuenter. Il grond spert da segidar dat als responsabels anim e curascha. Nus admettein persuenter in cordial Dieus paghi. Special engraziament drizzein nus:

- a nos augsegners - plevon Sur Alexi Manetsch, Sur Placi Huonder, Sur Cristian Monn e Sur Giusep Berther - per lur fritgeivel operar en favur da nossa pleiv,
- allas calustras ed als ugaus da baselgias e capluttas per tutta lavur e quitau pils sanctuaris,
- als chors baselgia da Sedrun e Rueras, al chor mischedau da Sedrun cun lur dirigents, sco era allas organistas ed organists per lur bi cant e musica durant ils survetschs divins,
- al Cussegl pastoral per sia gronda activitad sin palancau social e liturgic,
- alla societad da musica, alla cumpignia da mats ed alla giuventetgna, per lur engaschi per la pleiv,
- all' uniun da dunnas, all' uniun sameritana ed all' uniun spitex per lur gronds survetschs socials,
- allas autoritads communalas per lur sensori pils basegns dalla pleiv
- a mes consuprastonts/as per tutta buna lavur.

CONCLUSIUN

Las midadas els davos decennis ella val Tujetsch ein stadas enormas. Era la pleiv ha stuiu sentir quellas. La munconza da spirituals e gidonters ha pretendiu da s'adattar. Era ils svars en nossa diocesa han effectuu malsegirtad e meinsvart in scurlar il tgau. Ils educaturs drovan pazienza e fin sentiment en lur missiun. Il spert da cardientscha en nossa pleiv ei semantenus tier ils biars. Lein sperar che quel vegni daus vinavon a nos vegnensuenter. A Vus tuts - caras parochianas e cars parochians - admittel jeu en num da mes consuprastonts/as in cordial engraziament per Vies sustegn ed agid. Il Tutpussent accompogni e protegi Vus.

Rueras, mars 1998

Per la suprastonza dalla pleiv da Tujetsch

Il president: *Conrad Berther*

Rapport annual dil Cussegl pastoral

Biaras pleivs - Ina Baselgia

Biars priedis - In plaid

Biars cartents - In pievel

Preziadas conparochianas, prezias conparochians

In onn ei puspei vargaus ed ei tucca a mi da dar sclariment sur dalla lavur digl onn 1997 enteifer il Cussegl pastoral.

Demissiun ed elecziun

Muort demissiun sco scolast secundar ha Peder Brenn era demissiunau sco commember dil Cussegl pastoral. Per siu grond engaschi lessel haver engraziau e giavischel ad el tut bien vinavon. En siu stagl ei dunna Angelica Tuor-Valier vegnida elegida. Ad ella giavischel bia plascher e satisfacziun en siu niev pensum.

Survetsch divin per nos vegls e malsauns

Per la dumengia dils malsauns havein era uonn organisau in survetsch divin cun caschun da retscheiver il S.Jeli. A Sur Aexi e Sur Placi sco era all'organista in grond engraziament.

Dumengia da suppa

Ensemen cun la giuventetgna havein nus organisau la dumengia da suppa per l'entira pleiv en sala da scola a Sedrun. Per il bi survetsch divin celebraus da Sur Alexi sco era per il bi cant dil chor baselgia da Sedrun e per il recav en favur dall'unfrenda da Cureisma in grond Dieus paghi. Cun quella caschun lessel haver engraziau tut special a Serafin Cavegn che offerescha dapi entgins onns per quei di ina fetg gustusa suppa.

Liturgia

Duront il temps d'Advent e Cureisma ei mintgamai vegniu preparau ina devoziun culs affons dalla secunda classa e la gruppa liturgica. Pliras ga ha la gruppa liturgica preparau e celebrau survetsch divin dil plaid per la dumengia a Sedrun e Rueras. Era nos pigns han giu la pusseivladad da prender part al survetsch divin preeucaristic.

Seras da bibla

El decuors digl atun ed unviern havein organisau sis seras da bibla. Duront quellas seras ei vegniu sespruau da seprofundar el veder Testament. Sin giavisch dils participonts vegn ei cuntinuau cun quellas seras da bibla in auter onn.

Fiasta da S. Barla

Ils 4 da december per il di da S. Barla patruna dils miniers ha giu liug per la secunda gada ina messa en la gallaria dil Tgom „Neat“. Quella ei vegnida celebrada entras Pader Ambros Widmer plevon dils luvriers jasters. Ina gruppa da dunnas Tuatschinas ha gidau ad embellir il survetsch divin cun cantar entginas canzuns. Sco engraziament ha la direcziun dallas lavurs offeriu als presents in stupent aperitiv.

Instrucziun religiosa per ils commembers dil Cussegl pastoral

Ils 3 da zercladur essan nus ensemen cun la suprastonza da pleiv serendi encunter Selva, per celebrar leu cun nies augsegner Sur Alexi in survetsch divin. Silsunter essan nus serimnai a Dieni el Hotel Cresta per star in mument da cumpignia.

Pelegrinadis a Selva

Per l'emprema gada havein organisau in Bus per ils pelegrins tier Nossaduna digl agid a Selva. Quella purschida ei vegnida beneventada principalmein da nossas senioras e seniors ch' ein buca motorisai.

Sin givisch vegnin nus a continuar cun quella purschida.

Co vesa il futur da nossa pleiv ora ?

Il 20 da settember essan nus vegni envidai a Glion tier ina sentupada ensemen cun il Cussegl pastoral cantunal e gruppa Surselva sut il motto „Co vesa il futur da nossa pleiv ora “ Cun quella damonda sto mintgin / mintgina seder giu el temps dad oz. Muort munconza da spirituals vegn la situaziun en nossas pleivs pli e pli precara. Nus stuein vegnir pertscharts che tuts ein clamai - entras il Batten e la Creisma - da surpender responsablidad en pleiv ed en pastoraziun. Inaga dapli han ins brattau ora meinis ed ideas co sevolver egl avegnir per il beinstar da nossa pleiv. Nus havein era priu part da cuors co preparar e celebrar il survetsch divin dil plaid sco era cuors per lecturas e lecturs.

Missiun 1998

Sco quei che nies augsegner Sur Alexi ha gia menziunau ella Tuatschina vegn ei fatg missiun uonn cheu en Tujetsch naven dils 4 entochen ils 13 da december 1998. Ils dis da missiun en nossa pleiv vegnan menai da pader Clau Lombriser e dil Tuatschin pader Silvio Deragisch. Gia duas gadas essan vegni ensemen cun els ed els han mess avon a nus il program. Ei vegn a dar ina fetg buna caussa, per il pli giuven tochen il pli vegl. In eveniment per l'entira pleiv.

Dieus paghi

In exprimiu Dieus paghi sauda a nies nunstunclenteivel plevon, Sur Alexi Manetsch, che nus tuts havein serrau en nies cor, per siu grond engaschi. Nus savein bien grau da haver el e sperein ch'el possi aunc restar biars biars onns cheu tier nus ella biala Val Tujetsch.

Engraziar lessel - a sur Cristian Monn e sur Placi Huonder per lur survetschs
- alla suprastonza da Pleiv cun siu president Conrad Berther
- als chors baselgia Sedrun e Rueras
- a tuttas uniuns che segidan per il beinstar da nossa Pleiv
- alla gruppa liturgica, a lecturas e lectrus allas menadras dil survetsch preeucaristic sco era a quels che partan ora la S. Comuniun
- a tuttas ministrantas e ministrants
- a tut quels che segidan cun ils S. retgs, cun mussar las canzuns, colurar els e gidar a sevistgir sco era transportar els els uclauns
- a dunna Seppa Schmet-Pally che ha duront biars onns giu quitaun, lavau e cumpletau la vestgadira dils S. retgs
- a mia consuprastonza sco era a tuts commembers dil Cussegl pastoral per la buna collaboraziun e grond engaschi.

Rueras, mars 1998

Per il Cussegl pastoral
la presidenta
Veronica Giossi

BILANZA per ils 31 da december 1997

ACTIVAS

Facultad currenta dalla pleiv

Conto banca cantunala	60 721.30
Conto banca Raiffeisen	113 931.00
Conto „Altar s. Fossa“	12 128.00
Dabien taglia da cult	207 105.60
Dabien taglia anticipada	930.30
Differents debiturs	7 804.00
Activas transitoricas	1 617.45

Facultad piazzada

Casa pervenda Sedrun	256 000.00
Casa pervenda veglia Sedrun	182 700.00
Casa pervenda Rueras	153 500.00
Casa pervenda Selva	114 900.00
Faner Rueras	9 000.00
Baghetg Selva	39 800.00
Praus	20 000.00
Conto da spargn Banca Raiffeisen	8 100.75
Obligaziuns Banca Raiffeisen	11 000.00
Obligaziuns Banca Cantunala	12 000.00

PASSIVAS

Crediturs	32 475.20
Passivas transitoricas	13 000.00
Deivet hipotecar	60 000.00

Agen capital e reservas

Agen capital pleiv	1 055 763.20
Reserva manteniment da baghetgs	50 000.00
Reserva restauraziun da baselgias	0.00

Saldo *1 211 238.40 *1 211 238.40

7188 Sedrun, 01-04-1998

Il cassier: Cavegn Simeon

QUEN DA CULT PER IGL ONN 1997

Expensas

Cuosts personal/instanzas

Pagas	148 137.80
Pagas e cuosts suprastonza e funcziunaris	15 516.00
Cussegl pastoral	490.00
Agid vid la pastoraziun	1 482.25
Cassa da cumpensaziun AVS	12 564.30
Cassa da pensiun	5 337.60
Cassa da malsauns ed accident	1 016.55
Ulteriurs cuosts da personal	4 678.90

Cuosts casas/baghetgs ed indrezs

Manteniment casas	30 015.85
Manteniment baghetgs	209.70
Manteniment indrezs	25 911.60
Manteniment e cuosts dad orglas	2 289.00
Manteniment baselgias e lavurs da contuorn	3 601.20
Ieli, electricitad, aua	4 435.40
Serenera e miardas	2 206.25

Cuosts generals

Tscheins e cuosts da banca	3 264.60
Taglias	1 140.00
Segiradas	2 604.50
Auto e garascha	4 200.00
Contribuziuns	25 911.40
Incasso taglia	4 226.65
Uorden per dar ductrina	1 819.90
Stampats / Inserats	5 892.15
Restituziun taglia alla fontauna	228.10
Ulteriurs cuosts generals	280.65
Cuosts da biro / EDV / porti	1 227.60
Deducziuns	15 400.00

Total expensas

324 087.95

Entradas

Taglias

Taglia da cult	211 332.30
Taglia alla fontauna	7 303.20

Tscheins

Tscheins casa	28 170.00
Tscheins da banca	443.55
Tscheins fondos e carnets	2 249.45
Tscheins da praus e terren	8 734.00
Tscheins parcadi e piazza da sport	16 321.00
Tscheins tschaler da schurmetg	3 430.00

Contribuziuns

Contribuziun caluster	1 500.00
Contribuziun ductrina	6 000.00

Diversas

Bunamanas altar s. fossa	12 387.50
Bunamanas cafanuns	7 127.80
Diverses intradas	130.00

Total entradas 305 128.80

Saldo

Total expensas / entradas 324 087.95 305 128.80

Fatg anavos 18 959.15

Total 324 087.95 324 087.95

Sedrun: <i>Baselgia s. Vigeli</i> <i>Ugau ed administratur dil</i> <i>fondo da messas fundadas:</i> <i>Giusep Decurtins</i>	Capitals baselgia s. Vigeli Deivet Fondo messas fundadas	28'778.40 50'000.-- 190'743.50
Rueras: <i>Baselgia s. Giachen</i> <i>Ugau ed administratur dil</i> <i>fondo da messas fundadas:</i> <i>Gion Giachen Monn</i>	Capitals baselgia s. Giachen Deivet bancar Deivet enviers fondo da messas Fondo messas fundadas Emprest alla baselgia	19'614.10 185'000.-- 48'310.-- 66'000.-- 48'310.--
Selva: <i>Baselgia s. Gion e s. Paul</i> <i>Ugau ed administratur dil</i> <i>fondo da messas fundadas:</i> <i>Flurin Monn</i>	Facultad Fondo messas fundadas	54'735.15 38'024.40
Giuv: <i>Caplutta s. Bistgaun</i> <i>Ugau: Gion Giachen Monn</i>	Facultad	17'588.75
S. Brida: <i>Caplutta s. Brida</i> <i>Ugau: Flurin Monn</i>	Facultad	10'522.35
Bugnei: <i>Caplutta s. Giusep</i> <i>Ugau: Ambrosi Solèr</i>	Facultad	41'113.30
Camischolas: <i>Caplutta s. Onna</i> <i>Ugau: Venanzi Cavegn</i>	Facultad	6'219.90
Surrein: <i>Caplutta s. Antoni</i> <i>Ugau: Jovita Loretz-Schmid</i>	Facultad	35'820.15
Cavorgia: <i>Caplutta s. Leci</i> <i>Ugau: Ursulina Hendry-Levy</i>	Facultad	11'096.60
Zarcuns: <i>Caplutta Nossadunna</i> <i>Ugau: Vigeli Schmid-Manetsch</i>	Facultad	19'178.80
Tschamut: <i>Caplutta s. Clau</i> <i>Ugau: Beat Müller</i>	Facultad Conto da renovaziun	1'760.45 10'834.--

REVISTA DIL QUEN DALLA BASELGIA S. VIGELI 1997

ENTRADAS

Unfrendas ordinarias	19'580.10
Contribuziun vischnaunca	3'133.75
Contribuziun cantun	4'425.00
Contribuziun pleiv	423.00
Restituziun segirada "Basilea"	1'111.50
Restituziun messas fundada 1972	4'300.00
Taglia anticipada	4'116.10
Tscheins d'obligaziuns	3'045.25
Tscheins da banca	1'511.30

EXPENSAS

Canalisaziun/rumians	913.85
Segiradas	3'267.10
Electricitad	4'867.20
Flurs	958.50
Candeilas	700.00
Hostias/vin da messa	3'018.45
Manteniment/diversas	1'728.95
Restauraziun statua da Nossadunna	3'303.05
Reparatura dils zenns	6'267.55
Regulatur da scaldament	4'948.40
Tscheins emprest	2'321.70
Paga ugau	250.00

Survesta da facultad dalla baselgia parochiala

Capitals baselgia s. Vigeli	28'778.40
Deivet	50'000.00
<u>Fondo da messas</u>	
Messas fundadas s. Vigeli	190'743.50

Igl ugau ed administratur: *Giusep Decurtins*

REVISTA DIL QUEN DALLA BASELGIA DA S.GIACHEN

Entradas

Unfrendas ordinarias	9'408.25
Glischettas	6'461.75
Taglia anticipada	1'392.40
Tscheins obligaziuns	1'948.35
Tscheins bancars	258.05
Benefacturs	990.00

Expensas

Canalisaziun	320.35
Segiradas	2'021.60
Electricitad	3'445.45
Revisiun dils zenns	793.40
Schubergiar, manteniment e diversas	351.40
Candeilas	1'032.50
Hostias, vin da messa	1'416.15
Tscheins emprest hipotecar	9'079.25
Paga ugau	250.00

**RAPPORT DILS REVISURS DA QUEN
per la radunonza generala dalla Pleiv da Tujetsch**

Preziada suprastonza

Stimadas commembras e stimai commembers dalla pleiv

Il quen 1997 dalla pleiv da Tujetsch havein nus controllau ed examinau ensemen cul cassier ils 28 da mars 1998.

Sco usitau ha il cassier presentau a nus il quen 1997 menaus schuber ed exact tenor las normas dad oz.

Tier la controlla usitada ein tut ils mussaments avon maun e constattan cun las cudischaziuns. Ulteriuramein havein inspectau inaga da rudien ils singuls quens e retschiert il giavischau sclariment sin nossas damondas.

**Sin fundament da nossa controlla proponin nus alla
radunonza generala:**

- a) dad approbar quen e bilanza 1997 dalla pleiv da Tujetsch**
- b) da dar scarica a tuts funcziunaris dalla suprastonza**
- c) dad admetter in sincer Dieus paghi al cassier per sias breigias**

Sedrun, igl avrel 1998

Ils revisurs:

Ciril Monn Rudolf Cavegn

PREVENTIV 1998

Expensas:	Preventiv 98	Quen 1997
Cuosts da personal/instanzas		
Pagas	148'500.00	148'137.80
Paga e cuosts suprastonza e funcziunaris	15'000.00	15'516.00
Cussegl pastoral	1'000.00	490.00
Agid vid la pastoraziun	1'500.00	1'482.25
Cassa da cumpensaziun AVS	12'600.00	12'564.30
Cassa da pensiun	6'300.00	5'337.60
Cassa da malsauns ed accidents	1'200.00	1'016.55
Ulteriurs cuosts da personal	5'000.00	4'678.90
Cuosts casas/baghetgs ed indrezs		
Manteniment casas	30'000.00	30'015.85
Manteniment baghetgs	15'000.00	209.70
Manteniment indrezs e parcadis	5'000.00	25'911.60
Manteniment e cuosts dad orglas	2'300.00	2'289.00
Manteniment baselgias e lavurs da contuorn	4'000.00	3'601.20
Ieli, electricitad, aua	4'500.00	4'435.40
Serenera, canalisaziun, miardas	2'300.00	2'206.25
Cuosts generals		
Tscheins e cuosts da banca	3'200.00	3'264.60
Taglias	1'200.00	1'140.00
Segiradas	3'700.00	2'604.50
Auto e garascha	4'200.00	4'200.00
Contribuziuns	5'000.00	25'911.40
Incasso taglia	4'300.00	4'226.65
Uorden per dar ductrina	2'000.00	1'819.90
Stampats/publicaziuns/inserts	6'000.00	5'892.15
Restituziun taglia alla fontauna	500.00	228.10
Ulteriurs cuosts generals	300.00	280.65
Cuosts da biro/EDV/porti etc.	2'000.00	1'227.60
Missiun 98	20'000.00	
Deducziuns/reservas	15'000.00	15'400.00
TOTAL EXPENSAS	*321'600.00	*324'087.95

Entradas	Preventiv 98	Quen 1997
Taglias		
Taglia da cult	205'000.00	211'332.30
Taglai alla fontauna	10'000.00	7'303.20
Tscheins		
Tscheins casas	40200.00	28'170.00
Tscheins da banca	400.00	443.55
Tscheins fondos e carnets	2'000.00	2'249.45
Tscheins da praus e terren	8'000.00	8'734.00
Tscheins parcadi e piazza da sport	16'000.00	16'321.00
Tscheins tschaler da schurmetg	3'400.00	3'430.00
Contribuziuns		
Contribuziun caluster	1'500.00	1'500.00
Contribuziun ductrin	6'000.00	6'000.00
Ulteriuras entradas	1'000.00	19'645.30
TOTAL ENTRADAS	*293'500.00	*305'128.80

C U M P A R E G L I A Z I U N

Entradas	*293'500.00	305'128.80
Expensas	*321'600.00	324'087.95
Defizit / Gudogn	*28'100.00	*18'959.15

7188 Sedrun, ils 26 da mars 1998 sc

PLEIV TUJETSCH
Il cassier: Cavegn S.

UFFICIALS DALLA PLEIV TUJETSCH

Suprastonza dalla pleiv

president

Conrad Berther, 7189 Rueras

vicepresident

Bernadetta Cathomen, Sedrun/Gonda

actuar

Mudest Venzin, 7189 Rueras

cassier

Simeon Cavegn, 7188 Sedrun

Daniela Monn, Sedrun/Gonda

sur Alexi Manetsch, Sedrun (ex off.)

Revisurs da quen

Rudolf Cavegn, Sedrun

suppleants

Ciril Monn, 7187 Camischolas

Linus Vinzens, 7189 Rueras

Hans Monn, 7187 Camischolas

Ugaus baselgias e capluttas

Tschamut

Beat Müller, Tschamut

Selva

Flurin Monn, Selva

S.Brida

Flurin Monn, Selva

Giuv

Gion Giachen Monn, Rueras

Rueras

Gion Giachen Monn, Rueras

Zarcuns

Vigeli Schmid, Zarcuns

Camischolas

Venanzi Cavegn, Camischolas

Sedrun

Giusep Decurtins, Sedrun

Bugnei

Ambrosi Solér, Bugnei

Surrein

Jovita Loretz, Surrein

Cavorgia

Ursulina Hendry, Cavorgia

Organists/as

Pally Vincens, Rueras

Rueras

Berther Rita, Rueras

Sedrun

Caduff Simona, Sedrun

Jacomet Leci, Sedrun

Simonet Claudio, Curaglia

Dirigents dils chors

Steinacher Erica, Turitg/Muster

baselgia Rueras

Monn Hans, Camischolas-sura

Sedrun

Hendry Tarcisi, Sedrun/Gonda

Cumissiun restauraziun

Berther Conrad, Rueras

caplutta s. Onna

Cavegn-Sommer Gion, Camischolas

Cavegn Venanzi, Camischolas

Calustra Rueras

Monn-Monn, Imelda Rueras

Sedrun

Deplazes Ursula, Sedrun

Cussegl pastoral

president
actuara
cassiera

Giossi Veronica, Rueras
Loretz Jovita, Surrein
Cavegn Alexander, Rueras
Beer Jasmin, Sedrun
Berther-Loretz Letizia, Camischolas
Berther-Monn Claudia, Camischolas
Tuor Angelica, Camischolas
Caderas Toni, Gonda
Cathomen Bernadetta Sedrun
Cavegn Daniela, Salins
Deplazes Ursula, Sedrun
Manetsch sur Alexi, Sedrun
Giossi Armin, Rueras
Giossi Lucia, Rueras
Monn Imelda, Rueras
Monn-Manetsch Nazi, Sedrun
Munsch Marcus, Sedrun

ex officio

Catechesas

Sedrun

Daniela Cavegn-Pally, Sedrun
Angelica Tuor Camischolas

Parter ora s. communion, lecturs/as, survetsch preeucaristic e grupa liturgica

Berther Bruno Rueras
Berther Evelin,
Berther Simon Rueras
Berther Tumaisch, Sedrun
Cathomen Bernadetta Sedrun
Cavegn Franzisca, Sedrun
Cavegn Nesa, Sedrun
Deplazes Ursula, Sedrun
Flury sora Ulrica, Sedrun
Giossi Giuseppa, Rueras
Giossi Lucia, Rueras
Giossi Veronica, Rueras
Hendry Antonia, Sedrun
Hendry Benedetg, Sedrun
Marcus Munsch, Sedrun

Monn Astrid Camischolas-sura
Monn Hans, Camischolas-sura
Monn Marianna, Sedrun
Monn Sep Andriu, Sedrun
Monn Imelda, Rueras
Schmet Giuseppa, Sedrun
Schmid Vigeli, Zarcuns
Soliva Marcel, Sedrun
Vinzens Patrizia Sedrun